

L'Estat espanyol incompleix les sentències que atorguen la gestió total del fons de beques al Govern de Catalunya

Una nova sentència del TC exigeix el traspàs de les beques a la Generalitat que permetria ampliar els ajuts als estudiants en 150M€

El Constitucional adverteix de l'incompliment reiterat de la transferència de la competència des de l'any 2001

Dilluns, 20 de juny de 2016

Una nova sentència del Tribunal Constitucional (TC) torna a donar la raó al Govern de la Generalitat en relació al traspàs en la gestió del fons de beques i ajuts a l'estudi, davant l'incompliment reiterat de l'Estat espanyol del primer pronunciament del TC al respecte, l'any 2001.

La nova sentència del TC resol favorablement un recurs del Govern contra el Reial Decret 1721/2007 en relació a la distribució de la quantia variable. El text també recorda que l'Estat encara no ha fet efectiu el traspàs de la competència, tal i com es recull en la sentència 188/2001, en relació als conflictes derivats del Reial Decret 2298/1983.

En l'última sentència (STC 26/2016), del maig passat, el tribunal torna a declarar que la competència gestora sobre les beques correspon plenament a la Generalitat. Per aquesta raó, estableix que la distribució de la quantia variable, no la seva regulació, és una tasca de gestió que correspon al Govern català. Una tasca que es realitza des de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR).

El secretari d'Universitats i Recerca, Arcadi Navarro, ha explicat que **“aquest canvi impacta positivament en la gestió que porta a terme l'AGAUR”** ja que actualment el càlcul centralitzat d'aquesta quantia –que realitza el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports (MECD)– **“interfereix al mig del procés de gestió i impossibilita la gestió descentralitzada que recull el conveni que anualment subscriu el Govern amb l'Estat”**.

La sentència, però, també adverteix l'Estat que la fórmula dels convenis de col·laboració anuals no és correcta ja que es tracta d'una fórmula provisional, a l'espera de fer efectiva la transferència de la competència. Concretament, el text del tribunal subratlla que *“donat el temps transcorregut, el manteniment d'aquest règim transitori i excepcional, derivat del retard en l'assumpció per les Comunitats Autònomes de la major part de la gestió del sistema de beques i ajuts a l'estudi, és difícilment conciliable amb les exigències d'un Estat descentralitzat com el nostre”*.

“El Constitucional torna a dir a l'Estat que està exercint unes competències que pertocquen a la Generalitat”, remarca Navarro.

Agilitació del cobrament

La distribució de la quantia variable de les beques i ajuts a l'estudi en mans de l'AGAUR es traduiria en què els estudiants tindrien l'ingrés de la beca en el moment de la comunicació de la seva resolució ja que l'AGAUR no estaria pendent de la transferència de crèdit per part del MECD.

El secretari d'Universitats i Recerca ha advertit que, malgrat aquesta nova sentència favorable, el càlcul centralitzat que realitza el Ministeri, en base a una dades que únicament estan en mans de l'Estat, **“dificulta fer aquest traspàs efectiu a partir del pròxim curs”**.

150 milions d'euros extres

Més enllà d'això, Navarro ha tornat a recordar que la transferència completa i, per tant, la gestió del fons estatal **“suposaria uns 150 milions d'euros que permetrien ampliar el sistema de tarifació social i, per tant, beneficiar a un major nombre d'estudiants; així com implementar noves modalitats d'ajuts que incrementin l'equitat com les beques salari”**.

El Govern treballa en l'elaboració d'un Pla Integral de Beques i, prèviament a la seva implantació, ha encarregat a un grup d'experts la redacció d'un informe que analitzarà el finançament de les universitats públiques, els preus públics i taxes, i l'eficàcia del sistema d'ajuts. L'informe, que es realitza d'acord a les demandes del Parlament de Catalunya, significarà **“disposar d'un diagnòstic sòlid i científic per ajudar a definir les estratègies de futur”**, a més de permetre una actualització del model de finançament de les universitats **“orientat a la millora de la qualitat”**.

El futur Pla Integral de Beques suposarà una millora en l'eficiència de l'actual sistema de tarifació social que ha permès que el 40% dels universitaris catalans estudiï amb algun tipus de beca o ajut. Un percentatge que el secretari ha recordat que **“és un rècord ja que mai abans tants estudiants s'havien beneficiat d'algun tipus de beca o ajut”**. També ha destacat que gràcies a aquest sistema **“ningú ha quedat fora de la universitat per motius econòmics”**.

D'acord amb el sistema de tarifació social, els estudiants paguen en funció de la renda. Així el cost total dels estudis que assumeixen els universitaris es situa entre la gratuïtat fins el 25%. L'objectiu d'aquest sistema –que va estretament lligat a un sistema de beques propi de Catalunya (Beques Equitat)– és assegurar que aquells estudiants que no tenen els recursos necessaris, sí tenen garantit l'accés a la universitat. A més, el sistema de tarifació social ha rescatat a 6.500 estudiants de rendes més baixes que havien quedat fora dels ajuts del MECD per l'enduriment dels criteris acadèmics.